

Օ Ր Ա Գ Ի Ր

ԹԻՒ 533

ՀԻՆԿԵԱՐԹԻ

1870 ՄԱՐՏ 19

Ամեն օր կհրատարակուի, — Հատը 10 փարսյ է : — Պօլա բաժանորդ ըլլալ ուղողը մէկ տրծաթ Մէճիս պիտի վճարէ 100 թուոյ համար, իսկ գաւառաց մէջ 25 զրշ. դարձեալ 100 թուոյ համար, թղթատարութեան ծախքէ ազատ ըլլալով : — Ծառեղան տողը 40 փարսյ է մէկ անգամի համար : — Լրացրիս վերաբերեալ նամակ և ուրիշ օր եւ է գրու թիւն պէտք է ուղղել առ Տնօրէնն ի Կ. Պօլիս, Ֆինանսըլար եօզուչու Յուսուֆեան խան փերի յորի թիւ 12 սենեակը :

ԽՍԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կըսուի թէ՛ հատարակոց կառքերու և ձինրու համար, տեղին հեռաւորութեան համեմատ, գիներ պիտի որոշուին ինչպէս Եւրոպայի մէջ եղած է, Ս. յապէս հատարակութիւնը հանդիստ կընէ և երթալիք տեղին համար կառքի կամ ձիու տրուելիք վարձքերը գիտցած կըլլայ, մինչդեռ մինչեւ հիմայ կառապաններու ու ձիապաններուն կամքէն կախում ունի ուղածուն պէս գիները իշեցունել կամ քարճայունել :

— Կհատուտեն թէ՛ Արշակի իշխանութեան կողմանէ Բ. Գրան տատիկ ըտղը եղած է Պանայի երկաթուղւոյն շինութեան գէժ, որ իշխանութեան շահույց փաստակար կը համարուի եղեր : Ս. յապէս քաղաքը մայրաքաղաքիս գործակաւարին ձեռք Բ. Գրան տրուեր է, և առնուած պատասխանը անձամբ Պէլկրատտ պիտի տանի եղեր :

— Նուպար բաշան քանի մ'օր ալ մայրաքաղաքս պիտի գտնուի, Բարձր. Խտիվին խնդրոց համար Բ. Գրնէն տակաւին վերջնական պատասխան մը տրուած չըլլալուն համար :

— Ռուսական վաճառականական հռակայմ նաւ մը Սեւ ծովու մէջ Ս. հեօլիի առջեւները ընկլմեր է, և մէջը գանուողներէն երեք հոգի ալ չեն կրցեր ազատիլ :

— Ղալաթիոյ և Պէյօղլուի մէջ խանութպաններէն ոմանք հասարակութեան կծան ուղանեն թէ՛ իրենց գործերը յաջող չերթարուն կամ սընանկացած ըլլալուն պատճառաւ ըտտիպուած են իրենց սպրանքը միասով ծախելու : — Փորձերով ստուգուած է որ այս ընթացքը խաբէութիւն մ'է, ուստի պարտք կհամարուի մեզ զգուշացունել հաւարակութիւնը : Մտաւրս յիշեալ խանութպաններէն մէկը ծախուցած ըլլալով թէ՛ 33 զրշի, մետաքսեայ հովանոց կծախուի իւր խանութը :

ժարդուն մէկը հաւատացեր և ելեր դպրեր է հոտ մը առնելու համար. սակայն խանութպանը յայտնելով թէ նոյն տեսակէն մնացած չէ, և թէ 120 դրչի. տեսակէն կայ սր ուրիշ տեղեր 200 դրչի. հաղիւ կրնան տալ, առաջաքներ է անկէջ առնել, և մարդն ալ համալուներ ու փարաները տրեւր է. և մէկ բանի ժամ ետքը հասկցեր է թէ առած հովանոցը 50-60 դրչի. բան մ'է.

— Դալաթիա Փէրչէմպէ-բաղար դէշեր մը անդ դիպցի մը գինով փողոցը ինկած մնացած ասեւը, թաղին պահնորդը տեսնելով՝ օգնելու դպրեր և ուղեր է վերցունել. բայց անդ դիպցին զանի դպր կարծելով՝ ատրճանակը քաշեր խեղճին վրայ պարպեր և մահուան վիճակի մօտ վերաւարեր է:

— Այս դիշեր ժամ Յին ատենները Վատըղիւզ հրդեհ պատահելով՝ նառահանդիսարին դիմացը դանուող բոլոր սրճարաններն ու խանութները և ուրիշ մերձակայ տեղուանք մոխիր դարձան.

Բոլոր Հռոմէական աշխարհին և մասնաւորապէս Վաղղիոյ ուշադրութիւնը այս օրերս գրեթէ բոլորովին Հռոմայ վրայ դարձած է: Ամեն խոհական անձինք վարժանք ու սրտմտութիւն կ'յայտնեն Պապին յամառման վրայ որով ոչինչ համարելով ամեն յորդոր ու ժողովրդի ան շարժումներ

ներ ու անհնարութիւններ, և լուսաւորեալ կղերին դիմագրութիւններն ու ազգաբարձութիւնները՝ տախալին փորձ կ'փորձէ ինքզինքը աստուածացունելու այտինքն անսխալ հրատարակելու, որով մեծապէս պիտի սրխալի և իւր իրոճանումը հրատարակած պիտի ըլլայ: Արդարեւ կարեկցութեան արժանի է այս ծերունին, որ թերեւս դառամեայ ըլլալով՝ ըրածը չգիտէ. Ինչ պիտի ընէ երբ Վաղղիոյ դրքը Հռոմէն ելնէ, նոյն օրը Հռոմ վեր իջայր պիտի ըլլայ և իւր թագն ու աթոռը կործանի:

— Մարդապաւն Բիէր իշխանին դատը լրացեր է Թուր քաղաքին մէջ 25 հազար ֆրանկ պիտի վճարէ ըսպանելոյն ընտանեաց, բայց ի դատաստանական ծախքէ, և ինքն ալ՝ զրկուելով բոլոր պատիւներէն ու թուշակներէն Վաղղիայէն պիտի արտուի կայսեր հրամանաւ: Բիշեալ քաղաքին մէջ, այս դատապտանին պատճառաւ, այլ և այլ կողմերէ շատ մարդիկ ժողովուրդ են հարցաքննութեանց ներկայ դանուելու համար. միայն խմբադրաց կողմանէ 50-60 թղթակից դանուեր են հոն, քննութիւնը բառ առ բառ իմացունելու համար: Քաղաքին արհեստաւորները այս բաղմութեան պատճառաւ շատ ստակ վատուելեր են, և վարձու տուներու և պանդոկներու դինները բարձրացեր են: Կըսուի թէ հռչակաւոր Բոչֆոր ալ յիշեալ քաղաքը

տարուեր է Բիէրի դատաւանին վերաբերեալ հարցմանց պատճառաւ :

— Սպանիոյ դահախորոյս թագուհւոյն բոլորը, Պաղղիոյ կառավարութենէն խնդրեր է որ իրեն թոյլ տրբ. ուի արձակել ամուսինը՝ ըրած անկարգութեանցը պատճառաւ :

— Պապութիւնը Հռոմայ մէջ հաստատուելէն իվեր 257 հոգի աթոռը բարձրացրեր են : Ասոնցմէ 19 Հռոմը ձգելով դայեր ուրիշ քաղաք ընակեր են . 48ը մէկ 22ը երկու , 54ը հինգ , 51ը տասն և հինգ , 18ը քսան և 9ը քսան երկու տարիէն աւելի իշխանութիւն վարեր են : Ասոնցմէ 94ը յանկարծամահ եղեր են , 26ը ժողովրդեան կողմանէ աթոռէն վար առնուելով՝ ուրիշ երկիր արարուեր են : Աին մ' ալ պապութեան աթոռը բարձրացեր է : Հիմակուան Պիոս Պապը 68 տարեկան է , և 24 տարեկայ իշխանութեան հասած ըլլալը :

— Փարիզի բուսական պարտիզին մէջ՝ ամեն տեսակ բոյսեր դնուելէն զատ՝ տեսակ մը բոյս ալ կայ , որ հարիւր տարին անդամ մը և ա՛յն ալ դիչեր պտեն ծաղիկ կըանայ և հետեւեալ օրը կանուխ կգոցուի եղեր : Ներկայ թուականը այս բոյսին հարիւրերորդ տարին ըլլալով՝ դիչեր մը բացեր է ծաղիկները : Հեաաքրբիր փարիզացիք նոյն դիչեր անհամար բաղմութեամբ լապտերներով յիշեալ պարտիզը դիմեր են

մեր հարիւրամեայ պատպան մէկ քանի ժամու գեղեցկութիւնը տեսնելու համար : Մ 19 օրոյ :

— Անդղիոյ ու Սմերիկայի կառավարութեանց կողմանէ նաւեր հանուեր են փնտռելու համար անդղիական մեծ չորհնաւ մը՝ որ մտերըն Սմերիկայէն Անտրա դարու համար ճամբայ ելեր է 119 ճամբորդ ու շատ վաճառք բեռնաւորեալ , բայց անյայտ է եղեր :

— Յունաստանի թագաւորն ու թագուհին պտուելու ելեր են :

Պելճիքացի ընկերութիւն մը այս կառախարութեան հետ պայմանագիր մը ստորագրեր է , Յունաստանի երկաթթուղեաց շինութեան համար :

Անցեալ կիւրակէ դիչերը Սամաթիոյ Սահակեան վարժարանին մէջ Սահակեան դերասանական անձներուէր խմբին կողմանէ տրուած ներկայացման դրամական արդիւնքէն ծախքը կրնէին յետոյ , 300 դրչի չափ գտնու շահ մնացեր է , որուն կէսը յիշեալ վարժարանին պիտի տրուէ ինչպէս արդէն ծանուցուած է :

— Երէկ և այսօր տարաձայնութիւն կայ թէ՛ լատինահայոց բողոքանաց վրայ , Մամուլ հանդիսի խմբագիրը կառավարութեան կողմանէ տուգանքի դատապարտուած բանտարկուած ու թերթը ամսուան մը համար դադ

բորժ է, բայց ստորոգ է որ բան մը ե-
լած չէ: Երբ որ ինչ շնորհք մը լինուի, լինուի:

— Կըտուի թէ՛ Մ, Բիւռմէկապա-
սէ Հռոմէն նոր հրամանի, հեռա-
գրած ըլլալով թէ ինչպէս կրնայ բա-
նադրել Հակահաստնեան կզերն,
քանի որ կրօնքի գեւոյանցանք մի
գործած չեն, և միայն Հաստնեանի
գեւ կըողորեն պահանջելով որ ի ըն-
կերան ինչպէս իրենց բոլոր արեւել-
եան ծէսերովն ընդունուած են Հը-
ռոմէն, նոյնպէս և այսուհետեւ ըն-
դունալին առանց որևէ փոխախա-
թեան :

Եթէ սոցյդ է, Բլիւմի կողմանէ
այսպիսի հեռացրի մը քաշուած ք-
լալը -կարելի է Պապին աչքերը բաց-
ուին և քիչ մը խորհիլ սիսի . . . :

Ճիշդվիթն Գործ * * * Աբբայի : -
Այս գրքին առաջին հատորը դպ-
րիականէ թարգմանեալ , Պ . Գա-
լմափեսանի և Թայրաքաղաքիս բոլոր
ուրիշ դրոսվաճառաց խաճաթները
Գծակառի Ի Գին 42 դրոս :

Այսպիսի ժամանակի մը մէջ՝ յո-
րում ճիւղի/թռ/թիւնը դարձեալ բո-
լոր տեղերոց վրայ տիրապետելու
հնարքներ ու ճիգ կ'օտարէ, - ար-
գարեւ այս գրքին ընթերցումը
խիստ կարեւոր է համարուի մեր
տիրելի ազգայնոց համար։